

των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Πρόγραμμα επιχορήγησης αυτοεργοδότησης ηλικιωμένων.

ΑΡ. 3561

ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 33

1. Λιαδικασία:

Στις 30 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο "Πρόγραμμα επιχορήγησης αυτοεργοδότησης ηλικιωμένων". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλουμένων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Λιαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 αντιστά κριστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας·
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η κινητοποίηση ηλικιωμένων για δραστηριοποίησή τους και συμμετοχή τους στην κοινωνία και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των ηλικιωμένων και απεξάρτησή τους από το Δημόσιο Βοήθημα·
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης·
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι:
 - (i) άτομα 63 ετών και άνω που είναι λήπτες δημόσιου βοηθήματος·
 - (ii) άτομα 63 ετών και άνω των οποίων το επίδομα δεν υπερβαίνει τις £250 μηνιαίως για ένα άτομο και £350 για ζεύγος·
 τα οποία προτίθενται να αγοράσουν εξοπλισμό ή/και υλικά που θα χρησιμοποιήσουν σε διάφορους τομείς αυτοεργοδότησης·
- (ε) επιλέξιμα κόστη—ένταση: τα επιλέξιμα κόστη είναι ο εξοπλισμός ή/και τα υλικά. Η ένταση της ενίσχυσης είναι 100% με μέγιστο ποσό χορηγίας σε ένα άτομο £800. Μετά την πάροδο 5 ετών, είναι δυνατό να επιχορηγηθεί το ίδιο άτομο για δεύτερη φορά, αν κριθεί σκόπιμο υπό τις περιστάσεις, ωστόσο προτεραιότητα δίδεται σε άτομα που υποβάλλουν αίτηση για πρώτη φορά·
- (στ) το πρόγραμμα δεν έχει ημερομηνία λήξεως·
- (ζ) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη ετήσια δαπάνη για το 2001 £0,06 εκ.·
- (η) νομική βάση: κρατικός προϋπολογισμός (άρθρο 02.992 κεφάλαιο 15.04.3)·
- (θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: 51—100.

(ι) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Λειτουργοί της Αρμόδιας Αρχής επισκέπτονται το χώρο εργασίας των δικαιούχων με σκοπό να διαπιστώσουν τη σωστή χρησιμοποίηση της χορηγίας. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έγινε λανθασμένη χρήση της χορηγίας προβλέπεται επιστροφή του ανάλογου ποσού. Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση

Αριθμός 6830

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21

έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική τριμηνιαία έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος:

(ια) σώρευση: Δεν προβλέπεται σώρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

(β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—

(i) χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, από φορέα δηλαδή του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.

(ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

(iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής και αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω), άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό.

(iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των ενισχυόμενων επιχειρήσεων και των ανταγωνιστών τους που δραστηριοποιούνται στους ίδιους τομείς.

Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.

(γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία εξετάστηκε ειδικότερα αν οι δικαιούχοι της ενίσχυσης εμπίπτουν στο σύνολό τους ή εν μέρει στην κατηγορία αυτή. Όσοι από τους δικαιούχους πρόκειται να αγοράσουν εξοπλισμό με σκοπό να δραστηριοποιηθούν στους πιο πάνω τομείς εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία και κατά συνέπεια, για τις ενισχύσεις αυτές, δεν απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι δεν μπορούν να είναι δικαιούχοι αφού η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποτίνεται σε φυσικά πρόσωπα.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4,5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτουν οι υπόλοιπες δημόσιες ενισχύσεις.

(δ) Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε άτομα 63 ετών και άνω που είναι λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή σε άτομα 63 ετών και άνω των οποίων το επίδομα δεν υπερβαίνει τις £250 μηνιαίως για ένα άτομο και £350 για ζεύγος και τα οποία προτίθενται να αγοράσουν εξοπλισμό ή/και υλικά σε διάφορους τομείς αυτοεργοδότησης, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν

λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος, ιδιαίτερα δε το σκοπό, τους δικαιούχους, τα επιλέξιμα κόστη και το ύψος της έντασης, έκρινε ότι αυτό δε δύναται να εγκριθεί ως έχει διότι αντίκειται ουσιωδώς στις διατάξεις του Νόμου και των εκδοθέντων Κανονισμών. Συγκεκριμένα, αντίκειται στους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμούς του 2001 διότι το ύψος της έντασης είναι 100% (με μέγιστο £800) του κόστους αγοράς του εξοπλισμού, υπερβαίνει δηλαδή το 15% που είναι το μέγιστο επιτρεπτό ύψος με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, διαπίστωσε ότι, και αν ακόμη το σχέδιο τροποποιηθεί για να γίνει συμβατό, λόγω της πολύ χαμηλής έντασης θα έχει ως αποτέλεσμα να μην επιτυγχάνεται ο σκοπός για τον οποίο παραχωρείται. Επειδή, όμως, πρόκειται για υφιστάμενο πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου αυτό δύναται να συνεχίσει ως έχει, το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003.

Ο Έφορος εξέτασε τέλος κατά πόσο μετά τις 30.4.2003 το πρόγραμμα, στο μέρος του που δεν εμπίπτει στο άρθρο 6 του Νόμου, θα μπορούσε να χορηγηθεί ως ενίσχυση de minimis με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου. Ενίσχυση δηλαδή προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (συνολικά κάτω από £57.000 για περίοδο τριών χρόνων) δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση του ανταγωνισμού. Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τους όρους του προγράμματος, έκρινε ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του Νόμου και, ως εκ τούτου, η Αρμόδια Αρχή μπορεί να χαρακτηρίσει το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ως ενίσχυση "de minimis".

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο "Πρόγραμμα επιχορήγησης αυτοεργοδότησης ηλικιωμένων" συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, το πρόγραμμα αυτό δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος του που αφορά δημόσια ενίσχυση σε δικαιούχους που προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται για το μέρος αυτό του προγράμματος, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Εφόρου.

Ως προς το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος που εμπίπτει στην κατηγορία δημοσίων ενισχύσεων του άρθρου 5(1)(β) του Νόμου, ο Έφορος αποφασίζει ότι πρέπει να καταργηθεί το αργότερο μέχρι 30.4.2003 διότι ακόμη και αν γίνει η απαραίτητη τροποποίηση δε θα επιτευχθεί ο στόχος που επιδιώκεται.

Αποφασίζει, τέλος, ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα μπορεί να χαρακτηριστεί από την Αρμόδια Αρχή ως ενίσχυση "de minimis".

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Λευκωσία, 14 Δεκεμβρίου 2001.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

E.A.E. 25.06.002.33 (25.1.2.3.1.1.12)